



## EFEKTYVIAUSIA APSAUGA NUO ERKINIO ENCEFALITO – SKIEPAI

VAIKUS NUO ERKINIO ENCEFALITO GALIMA SKIEPYTI NUO VIENERIŲ METŲ

**Erkinis encefalitas (EE)** – infekcija, sukeliama erkinio encefalito virusų, kuriuos perneša *Ixodes ricinus* erkės. Erkinis encefalitas yra itin pavojinga virusinė žmogaus centrinės nervų sistemos infekcija ir šiai ligai būdingi liekamieji reiškiniai, kartais sukeliantys net ir neįgalumą. Žmonės erkinio encefalito virusu dažniausiai užsikrečia įsisiurbus užkrėstai erkei.

**Erkių aktyvumas** – erkės gali būti aktyvios visais metų laikais, tačiau jos yra labiausiai aktyvios šiltesniu metų laiku: nuo pavasario iki rudens. Tai ypač pasakytina apie *Ixodes* rūšies erkes, kurios yra labiausiai paplitusios ir būna EE nešiotojos.

Kai oro temperatūra yra mažesnė nei 7 °C, erkių aktyvumas sumažėja, tačiau šiltos ir drėgnos sąlygos gali palaikyti jų aktyvumą net ir žiemą. Erkių populiacijos gali taip pat skirtis priklausomai nuo regiono ir klimato.

### Erkės dažniausiai įsisiurbia į:

- ! Kaklą;
- ! Paausius;
- ! Kirkšnis;
- ! Pažastis;
- ! Kojų ir rankų lenkimo sritį.



### Ką daryti įsisiurbus erkei?

- ! Įsisiurbusią erkę reikia kuo greičiau ištraukti;
- ! Erkę patogiausia ištraukti pincetu ar kitomis priemonėmis, suėmus ją, staigiu judesiu, nesukiojant, traukti į viršų;
- ! Žaizdelę dezinfekuoti;
- ! Jei erkę ištraukus odoje lieka jos kūno dalis, galima bandyti pašalinti. Likus odoje – ją organizmas pats pašalins kaip svetimkūnį;
- ! Kalendoriuje pasižymėti erkės įsisiurbimo datą ir mėnesį stebėti savo sveikatos būklę. Atsiradus ligos simptomams, kreiptis į gydytoją.

## Kaip išvengti erkių įsisiurbimo?

- Einant į lauką, rekomenduojama dėvėti kuo šviesesnius drabužius taip, kad didesnė kūno dalis būtų pridengta. Kelnes sukisti į batus arba į kojines, o palaidinę ar megztinį sukisti į kelnes. Gerai, jei rankogaliai glaudžiai priglundę prie rankų, o apykaklė užsegta;
- Dėvėti gerai priglundančią kepurę ar kitą galvos apdangalą;
- Būnant miške, parke ar sode, vengti sėdėti ar gulėti ant žolės;
- Naudoti repelentus – chemines medžiagas, kurios atbaido erkes;
- Grįžus iš lauko atidžiai apžiūrėti kūną, persivilkti drabužius.

## Kokie yra, Erkinio encefalito simptomai?

- Aukšta kūno temperatūra;
- Galvos skausmas ir raumenų skausmas;
- Nuovargis ir silpnumas;
- Sąmonės sutrikimai ir nemiga;
- Pykinimas ir vėmimas;
- Jutimo sutrikimai, tokie kaip dilgčiojimas ir tirpimas;
- Judėjimo sutrikimai ir koordinacijos praradimas;
- Sutrikusi kalba ir supratimas;
- Galvos svaigimas ir sumišimas.

Kai kuriais atvejais gali būti ir sunkesnių simptomų, tokių kaip insultas, kraujavimas į smegenis ir mirtis. Jei manote, kad galite būti užsikrėtę Erkinio encefalito virusu, nedelsdami kreipkitės į gydytoją.

## Dvi vakcinavimo nuo erkinio encefalito schemas:

